

Länsstyrelserna

Bilaga till Målmanualen **God bebyggd miljö**

**Miljöövervakning som underlag till miljömålsuppföljning
och tillståndsbeskrivning**

Inledning

Denna sammanställning ska ses som en nulägesbeskrivning med exempel på hur Länsstyrelserna använder eller skulle kunna använda miljöövervakningsdata för miljömålsuppföljning. Exempelen är hämtade från Regional årlig uppföljning av God bebyggd miljö, som RUS har sammanställt från alla läns redovisningar.

Sammanställningen ska ses som ett komplement eller en bilaga, till de målmanualer som nationella målmyndigheter har tagit fram som en guide för miljömålsuppföljning. Syftet är att sammanställa vilka delprogram inom miljöövervakningen som kan leverera data, samt visa exempel på hur miljöövervakningsdata används i den regionala miljömålsuppföljningen. Syftet är även att fungera som inspiration i arbetet med kommande årliga uppföljningar av miljömålen. Ambitionen har dock begränsats till ett exempel per precisering, men några undantag finns med fler exempel.

Sammanfattning

Några av preciseringarna för miljömålet *God bebyggd miljö* har angetts kunna erhålla data från den regionala miljöövervakningen. I 2021 års miljömålsuppföljning fanns ett par exempel på att länen använt data från något delprogram i uppföljningen.

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning	3
Läsanvisning	5
God bebyggd miljö	6
Precisering: Hållbar bebyggelsestruktur	6
Precisering: Hållbar samhällsplanering	6
Precisering: Infrastruktur	6
Precisering: Kollektivtrafik, gång och cykel	6
Precisering: Natur- och grönområden	7
Precisering: Kulturvärden i bebyggd miljö	7
Precisering: God vardagsmiljö	7
Precisering: Hälsa och säkerhet	8
Precisering: Hushållning med energi och naturresurser	8
Precisering: Hållbar avfallshantering	9

Läsanvisning

Rapporten följer miljö kvalitetsmålen preciseringar.

Miljöövervakning och annan verksamhet levererar data för miljömålsuppföljning. Länsstyrelsernas kontaktpersoner/projektledare för alla delprogram har fyllt i databasen RMO.nu inför innevarande programperiod, med information om delprogrammen. Bland annat finns uppgifter om vilka globala mål, miljömål och preciseringar som data kan användas för att följa upp. Rapporten innehåller, för varje precisering, tabeller med utdrag från vad som registrerats i databasen RMO.nu för Länsstyrelsernas länsprogram för miljöövervakning 2021–2026. Det går bra att ändra i RMO.nu (har Naturvårdsverket meddelat) om det visar sig att något har blivit fel.

Under tabellerna redovisas exempel från länens årliga uppföljning för år 2021 där uppgifter från miljöövervakningen har använts. Ambitionen har varit att redovisa ett miljöövervakningsexempel för varje precisering. Exempelen är kopierade ur Regional årlig uppföljning av miljömålen, vilket förkortas RÅU i texten.

Använd gärna tabellerna och exemplen som inspiration till var du kan hitta information och dataunderlag för den miljömålsuppföljning som du har i uppdrag att sammanställa.

God bebyggd miljö

Precisering: Hållbar bebyggelsestruktur

En långsiktig hållbar bebyggelsestruktur har utvecklats både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse samtidigt som byggnader är hållbart utformade.

Länsstyrelserna har inte redovisat att några delprogram levererar data för att följa upp preciseringen i rmo.nu-databasen.

Precisering: Hållbar samhällsplanering

Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Miljöhälsoenkäter	Västmanlands län

Exempel ur RÅU

Inget bra exempel kunde hittas i 2021 års miljömålsuppföljning.

Precisering: Infrastruktur

Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.

Länsstyrelserna har inte redovisat att några delprogram levererar data för att följa upp preciseringen i rmo.nu-databasen.

Precisering: Kollektivtrafik, gång och cykel

Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät	Dalarnas län
Förtätning av miljöhälsoenkät	Norbottens län

Förtätning av miljöhälsoenkäter	Södermanlands län
GDP Miljöhälsoenkäter	Kronobergs län
Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät	Dalarnas län

Exempel ur RÅU

Inget bra exempel kunde hittas i 2021 års miljömålsuppföljning.

Precisering: Natur- och grönområden

Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Exploatering av stränder	Västmanlands län
Exploatering av stränder	Norrbottnens län
Exploatering av stränder vid sjöar och vattendrag	Kronobergs län
Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät	Dalarnas län
Förtätning av miljöhälsoenkät	Norrbottnens län
GDP Miljöhälsoenkäter	Kronobergs län
Miljöhälsoenkäten	Stockholms län

Exempel ur RÅU

Enligt de regionala data för nybyggda bostäder i strandnära lägen har andelen bostäder år 2019 minskat i förhållande till 2018 års nivå, vilket sannolikt beror på en generell trend i bostadsmarknaden. (Jämtlands län, 2021).

Precisering: Kulturvärden i bebyggd miljö

Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas.

Länsstyrelserna har inte redovisat att några delprogram levererar data för att följa upp preciseringen i rmo.nu-databasen.

Precisering: God vardagsmiljö

Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Exploatering av stränder vid sjöar och vattendrag	Kronobergs län
Miljöhälsoenkäten	Stockholms län
Miljöhälsoenkäter	Jönköpings län

Miljöhälsoenkäter	Kronobergs län
Miljöhälsoenkäter	Västmanlands län
Regional miljöhälsoenkäter	Kalmar län

Exempel ur RÅU

Inget bra exempel kunde hittas i 2021 års miljömålsuppföljning.

Precisering: Hälsa och säkerhet

Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät	Dalarnas län
Förtätning av miljöhälsoenkät	Norrbottnens län
Förtätning av miljöhälsoenkäter	Södermanlands län
Förtätning av miljöhälsoenkäter	Västerbottens län
GDP Miljöhälsoenkäter	Kronobergs län
Kvikksilver i abborre i trendsjöar	Kronobergs län
Miljöhälsoenkäten	Stockholms län
Miljöhälsoenkäter	Kronobergs län
Miljöhälsoenkäter	Blekinge län
Miljöhälsoenkäter	Västmanlands län
Naturens kalender - fenologi	Kronobergs län
Regional miljöhälsoenkäter	Kalmar län
Samordnade luftkvalitetsmätningar i tätorter	Blekinge län

Exempel ur RÅU

Enligt miljöhälsoenkäten 2018 har 20 procent av de som svarat i Södermanland besvär kopplade till inomhusmiljön.¹ (Södermanlands län, 2021).

Precisering: Hushållning med energi och naturresurser

Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.

Länsstyrelserna har inte redovisat att några delprogram levererar data för att följa upp preciseringen i rmo.nu-databasen.

¹ Arbets- och miljömedicin i Örebro 2018 [Miljöhälsoenkäten Örebro, Västmanland, Värmland och Södermanland 2018](#)

Precisering: Hållbar avfallshantering

Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallens påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Länsstyrelserna har inte redovisat att några delprogram levererar data för att följa upp preciseringen i rmo.nu-databasen.

